

Rasspecifika Avels Strategier

2004

(rev 2005)

HistorikaZ

Rasens historia är mycket osäker. Bönderna hade alltid en gårdshund av den större modellen herdarna fördrog däremot en mindre hund.

Ingen har ännu fastställt dess ursprung. Det finns en del förslag : det mest kända är att den härstammar från Tibetansk Terrier, men är de så lika om man ser på öron, svans och päls ?

Fransmännen har alltid haft starka regionala känslor och många tror att BdP härstammar från en vild hund i Pyrénéerna.

Det finns också en teori att BdP liksom andra vallhundar med mer eller mindre lång päls härstammar från den ryska vallhunden.

På grund av de dåliga kommunikationerna mellan de isolerade dalarna var inavel vanligt och det fanns många olika typer i rasen. Man talar fortfarande om de 7 olika ”daltyperna” från: Arbazzie, Alun, Bagners, Cauterets, Labeda, Lesponne och St Beat.

Det stora antalet typer gjorde det svårt för rasen att bli godkänd.

Innan första världskriget var rasen okänd utanför Pyrenéerna .

Under detta krig användes dessa små hundar som rapporthundar över gränsen till Spanien och blev då mer kända

Åtskilliga försök gjordes att skriva en standard redan på 1800 talet, men det var inte förrän 1926 som en standard och rasen godkändes av FCI.

Standarden skrevs för långhår, semilång och korthår, med en stor variation av mankhöjd för att passa in på alla de variationer man då kunde se i Pyrénéerna.

Den första registreringen av BdP gjordes 1933.

Avelspolicy för Berger de Pyrénées à poil long och à face rase.

Club Berger des Pyrénées har utarbetat följande riktlinjer:

Sträva efter en ökad genetisk variation.

Sträva efter att behålla en god reproduktionsförmåga.

Sträva efter att behålla den rastypiska mentaliteten.

Sträva efter friska individer utan hälsoproblem.

Sträva efter att behålla vår rastypiska exteriör.

GENETISK VARIATION

Den genetiska variationen i Sverige idag bedöms som förhållandevis god, med tanke på den relativt smala genbas som rasen har i hemlandet. För att undvika att hamna i en återvändsgränd avelsmässigt och för att rasen i framtiden skall kunna motstå sjukdomar är den genetiska variationen viktig.

Strategi

Uppfödarna bör sträva efter god kunskap om aveln utomlands, då vi här är beroende av detta.

Avelsrådet bör ha goda kunskaper och kunna förmedla dessa till uppfödare.

Rasen har i nuläget i hemlandet en relativt hög inavels koefficient. Detta medför att vi i nuläget ej kan definiera inaveln i siffror. Målinriktningen bör emellertid vara så låg inavelskoefficient som möjligt, ej närmare än kusin parningar.

En hanhund bör lämna högst 20 avkommor för att minska matadoravel.

REPRODUKTIONSFÖRMÅGA

Av största vikt är att naturlig parning, dräktighet, valpning och omhändertagande av valpar fungerar komplikationsfritt.

Strategi

Vi bör bibehålla tikarnas goda egenskaper i detta avseende. Vi bör även vara uppmärksamma på de svagare hanarna ej döma ut dessa utan ta reda på orsak.

RASTYPISK MENTALITET

Trots den relativt stora variationen exteriört, skall enligt standarden, temperament och uppförande vara öppet och vaket.

Rasen är energisk, initiativrik, mycket intelligent och livlig. Den är mycket tillgiven sin ägare men ofta avvaktande mot främmande.

Strategi

Vi bör sträva efter att behålla den ursprungliga mentaliteten, men även om det är naturligt, **för rasen**, med ett misstänksamt förhållningssätt mot främmande **måste** vi sträva efter hanterbara hundar **och se upp så att rasen ej blir för avvaktande mot främmande människor**.

Det har visat sig att det inom rasen finns en del ljudkänslighet. Även om detta är vanligt hos vallhundar, bör vi beakta detta i framtida avel.

HÄLSOLÄGE

Rasen är förhållandevis frisk. Majoriteten av landets bergerägare anser att deras hundars hälsotillstånd är mycket gott.

Rasen är ansluten till SKK's hälsoprogram vad det gäller HD (höftledsdysplasi).

PDA

PDA är en medfödd missbildning av de stora blodkärlen vid hjärtat och medför att blodet inte syresätts på rätt sätt. PDA förekommer i rasen och upptäcks oftast under de första 8 levnadsveckorna. Några fall har konstaterats i Sverige.

Strategi

I hemlandet finns fortfarande ej konstaterat vilka linjer som är belastade. Här bör därför uppfödarna föra en mycket öppen dialog

HD

Rasen är ansluten till SKK's bekämpningsprogram mot höftledsdysplasi. Av 278 individer födda i Sverige är 179 röntgade, alltså 64,4 %. 76,5 % av antalet röntgade hundar har A, B eller u.a. 23,5 % av antalet röntgade hundar har alltså C, D eller E, dvs lindrig till kraftig höftledsdysplasi.

Strategi

Att i avel i största möjliga mån bara använda hundar med A eller B. Sträva efter högre antal röntgade hundar.

TANDSTATUS

Nära hälften av landets hundar saknar en eller flera tänder. Tandförlust anses som ärftligt.

C:a en tredjedel av berger i Sverige utvecklar tidigt tandsten. Arvsgången är inte klarlagd men man anser att det finns en ärftlig faktor.

Strategi

Sträva efter en generell förbättring av tandstatus, både när det gäller tandförluster och tandsten.

[Det vill säga att para ut ev. tandförluster med fulltandade hundar.](#)

KRAMPANFALL

Krampanfall utan känd orsak förekommer i rasen. Diagnostiken är problematisk, då flera sjukdomar kan orsaka kramper.

Strategi

Uppmärksamhet på förekomster av kramper samt sträva efter en öppen dialog mellan uppfödare.

KROKSVANS

Kroksvans förekommer i rasen. Detta är inte önskvärt men inget problem i rasen.

[Rasen är fortfarande en kuperingsras i hemlandet.](#)

Kommentar

En öppen dialog mellan uppfödare är av yttersta nödvändighet då information från ursprungslandet är bristfällig.

EXTERIÖR

Rasen är en arbetande hund och dess exteriör och mentalitet bör uppvisa vad den är ämnad för.

Den skall ha en för vallhundar typisk och vacker resning. Rasens helhet bestäms av goda vinklar och en välkonstruerad kropp. Den skall alltid vara vacker i linjerna – spänstig och harmonisk. Den får aldrig verka lågställd.

Typ och uttryck måste alltid komma i första hand. Vare sig för små eller för stora/tunga individer är önskvärt.

Dåliga bakställ, höga svansar och tunga öron är idag vanliga fel.

Strategi

Öka kännedom och kunskap om rasens exteriör hos både uppfödare med uppfödarträffar och regelbunden information till domare.

Information om rasen och samt inbjudan till CBP's rasspecial till blivande domare.